

TOSAMA

Izhaja od meseca oktobra 1965. List, ki ga člani kolektiva dobijo brezplačno, izhaja enkrat mesečno. Leto izhajanja: XVII

Št. 7

GLASILO DELAVCEV TOSAME

julij 1981

4. julij – Dan borca

En dan v letu smo posvetili spominu vseh borcev, pa najsi bodo živi, ali že preminuli, ko so darovali svoja življenja za našo sedanjost. Na ta dan se zberemo ob pomnikih naše narodnoosvobodilne borbe in se poklonimo spominu tistim, ki jih ni več. Preživelim borcem pa radi prisluhnemo, ko obujajo svoje grenke, včasih pa tudi vesele spomine. Trpeli so lakoto, mraz in razna mučenja, da je danes nam lepše. Njihova pripoved naj bo nam, mlajšim v poduk in opomin, da bomo znali ceniti svobodo, ki nam ni bila podarjena, temveč izbojevana v neskončnih mukah in prelivanju krvi.

Spominimo se tudi tistih, ki so že skoraj pozabljeni, ker pač niso postali heroji. Kdo ve, kaj vse jim leži na dušah. Preveč gorja so užili v mladih letih in naša pozornost naj jim olepša starost.

S. Rode

Dan vstaje

Začetek vstaje slovenskega naroda ne pomeni le 22. julij. Slovenci kot vsi Jugoslovani so se začeli zbirati in združevati svoje moči v borbi proti okupatorju že takoj po napadu Nemčije na Jugoslavijo. Toda v večje oborožene skupine so se zavedni Slovenci zbrali 22. julija 1941. Rašiška četa je pod vodstvom Mihe Novaka v Smartnem pod Smarno goro sprožila prve partizanske strele. Kljub temu, da so se nekateri člani KPS in skojevci pod Rašico morali umakniti v ilegalo, so orglanizirali akcijo, v kateri naj bi likvidirali tri izdajalce.

Z razširjanjem in utrjevanjem OF sta rasla pogum in samozavest naših ljudi, kar je uspešnost prvih akcij samo še stopnjevalo.

Slovensko ljudstvo je začelo uresničevati sklep CK KP Jugoslavije o splošnem upor. Slovensko narodnoosvobodilno gibanje, katerega pobudnik je bila OF, je preraslo v močno armado in izvedlo velik družbeni prevrat v zgodovini naših narodov.

To je lahko uspelo le s složnostjo. Ta še danes vpliva na gospodarske in politične uspehe narodov. Le skupna enotna pot nas lahko vodi k uspehom.

NOVO

Na glavni oglasni deski je že montirana dolgo obljubljena skrinjica za stabilizacijske predloge. O pomenu in načinu dajanja stabilizacijskih predlogov vas obveščamo na strani 4 in 5

Na strani 2

III. Kongres samoupravjalcev končan

V četrtek, 18. junija, se je končal zbor samoupravjalcev s sprejemom resolucije 3. kongresa. Na sklepni seji so bile obravnavane dopolnitve resolucije, ki jih je v imenu komisije za resolucijo obrazložil tov. Kiro Gligorov. Poudaril je, da je kongres celovito razpravljajal o sednajem družbenem stanju, o nalogah vseh družbenih sil. Na kongresu je bilo predloženo kar 600 dopolnil resolucije, kar kaže na delavnost in kritičnost kongresa, čeprav vseh predlogov ni bilo mogoče upoštevati.

Tov. Mika Špiljak je v sklepni besedi dejal, da se je kongres formalno končal, njegove usmeritve pa morajo živeti v družbeni praksi.

Kongres akcije Sejmi v tujini

V znamenju razvoja vlaknovin

Na podlagi obsežne predkongresne akcije je komisija za resolucijo II. kongresa samoupravljalcev pripravila strnjeno besedilo le-te, dopolnjeno s predlogi delegatov.

Enotno stališče delegatov je bilo, da se je treba zavzemati za korenite spremembe neugodnih družbenoekonomskih tokov in za ukrepe, ki bodo zasnovani na pravicah in odgovornostih združenega dela. Opozorjeno je bilo tudi, da so nujne spremembe pri razpolaganju s presežkom dela in odločanjem o naložbah. Treba je razmejiti obveznosti DPS, ki temeljijo na načrtih združenega dela, od odločanja do naložbenih projektov.

Nujno je povezovanje temeljnih organizacij v jugoslovanskem prostoru, kajti le tako bodo TO uspešno nastopale doma in na svetovnem trgu.

Na razpravi je bilo največ pozornosti posvečeno delitvi dela in merjenju sadov dela. Delitev mora spodbujati interese in motive, da bi ustvarjali čim več in bolje.

Splošne podpore je bila deležna zahteva po stvarnem vrednotenju proizvodnega dela in ustvarjalnosti nasploh, kajti nedopustno je kakorkoli podcenjevati proizvodno delo. Odločilnega pomena pa so tudi razmere, v katerih poteka ustvarjalno delo, kajti spodbujanje vseh oblik ustvarjalnosti bo privedlo k boljšemu in uspešnejšemu gospodarjenju.

Ne smemo pozabiti tudi na smotrno izkoriščanje zmogljivosti, treba je na vse načine aktivirati neizkoriščen družbeni kapital. Z uresničenjem tega cilja bomo zmanjšali nezaposlenost in povečali družbeni proizvod.

(Iz poročila tov. Kira Gligorova s sklepne plenarne seje)

Komisija za resolucijo je dobila več sto predlogov in dopolnil, veliko od njih jih je bilo vključeni že v predlog resolucije, nekatere od predlogov so izoblikovali bolj posplošeno, ni pa bilo dopolnila ali predloga, ki ne bi bil vključen v resolucijo, če ne drugače, pa vsaj v smislu poprave besedila. Večkrat je bil izrečen tudi predlog, da naj bi se roki za sestajanje kongresa določili vnaprej, vendar je ob koncu tov. Kiro Gligorov dejal, da bi kongres s tem lahko izgubil svoj pomen, postal bi neke vrste organ. Vendar je poudaril, da je to vprašanje velikega pomena, zato je treba z njim »seznaniti zvezno konferenco SZDLJ, da bi vsi družbeni dejavniki v njej povedali svoje mnenje o tem«.

LM

Po statističnih izračunih se je v primerjavi s celotno tekstilno industrijo ki zaostaja 0,6 %, povečala proizvodnja vlaknovin v ŽRN leta 1980 za cca 8 — 9 %. Desetletni porast proizvodnje vlaknovin je tudi mednarodno potrjen. Tudi evropska vlaknovinska zveza EDANA ocenjuje porast zahodno-evropske vlaknovinske industrije v letu 1980 za 10 %. Čeprav ni emotnih statističnih prijemov, kažejo številke še vedno neizpodbiten napredek na področju vlaknovin in po mnenju strokovnjakov naj bi ta napredek tudi obdržale v naslednjih letih.

Vlaknovina se na trgu ne uveljavlja kot modni artikel temveč temelji njena trdnost na nizkih proizvodnih stroških ter fleksibilnosti in njeni prilagodljivosti na končen proizvod. To velja za izdelke za enkratno uporabo v higienske in zdravstvene namene, pohištvene materiale kot tudi na področju tehnične uporabnosti, saj prihaja na trgu do vedno novih impulzov.

Demonstracija le tega je bil cilj mednarodnega vlaknovinskega sejma INDEX 81 v Amsterdamu, katerega smo si tudi ogledali predstavniki TOSAME.

Med 136 razstavljalci surovin, strojev in opreme za izdelavo vlaknovine in ostalimi predelovalci papirja, tissaža iz umetnega usnja, kot tudi proizvajalci strojev za predelavo odpadkov so bili za nas najbolj zanimivi:

— Proizvajalci strojev in opreme za proizvodnjo vlaknovin TEHRER AG Dh. ERNST (Avstrija) nudi stroje s katerimi je možno izdelati vlaknovino po suhem, mokrem in predilniškem postopku, vendar pa ima najbolj izpopolnjen stroje za izdelavo po mehanškem postopku (z iglanjem).

— Firma MOHR (ZRN) izdeluje stroje za impregnacijo, sušenje ter rezanje vlaknovine.

— Stroj tip 855, ki ga proizvaja firma TESSILTECHNICA S.P.A. (Italija) je termofiksiran in je primeren za termofiksiranje iglanih flisov.

— Nam dobro poznana firma HERGETH nas je seznanila, da je trend v proizvodnji izdelave vlaknovin iz PP in PES vlaken, zato priporočajo termobonding sitsem proizvodnje s kalandri firme RAMISCH ali KUNSTER.

— Pri firmi KUNSTER (ZRN), ki razvija stroje za impregnacijo, krepiranje, kalandriranje, plastery in laminiranje smo se zanimali največ za kalandre oz. stroje za termično povezavo sintetičnih vlaken. Delajo kalandre v širini do 6 m. S temi stroji je možno 16 gr. kopreno (30 % PP

vlaknen) proizvajati s hitrostjo 150 — 160 m/min.

— Zelo zanimiva firma ARTOS (BABCOCK, ZRN) nudi linijo z novejšo tehnologijo. Pri pred tremi leti prikazani liniji so naredili spremembo pri sušilnem stroju in izključili predtrditve koprene. Delovna širina je 2200 mm, hitrost do 100 m/min.

— Pri firmi AIGLE SRL (Italija) nudijo stroje s katerimi je možno izdelati vlaknovino po mokrem, suhem in predilniškem postopku v gramaturi 16 — 30 g/m² in hitrostjo do 60 m/min. Vendar je maksimalna širina sama do 1000 mm.

— Firma ERNEST BENZ AG (Švica) proizvaja naprave za impregnacijo koprene s peno. Vezivo se upeni s pomočjo zraka (ne vode). Peno lahko brez vzdolžnega vleka naneseemo na kopreno. Ta proizvajalec je prikazal laboratorijsko napravo Mikser tip SM, ki služi za kontinuirano pripravo pene in možnostjo končne nastavitve mešalnega razmerja.

— Tudi druga Švicarska firma WENZNER MATHIS AG je prikazala kot novost laboratorijski Mikser tip MIX, učinkovit agregat za kontinuirano proizvodnjo vezivne pene. Tekočina se z delujočo črpalko z doziranjem zraka v mešalno posodo mehansko upeni. Teža pene znaša cca 50 g/l, učinek 50 l/h (brezstopenjska regulacija), propustnost zraka 0 — 100 l/h.

— Tudi s predstavniki firme MONFORTS (ZRN) smo se dogovorili za sestanek v Tosami v mesecu septembru, ko se bi pogovorili o eventualno potrebnem tefloniziranju sušilnih cilindrov. Ta firma je svetovno znana po tefloniziranju sušilnih cilindrov s teflonsko prevleko v različnih kvalitetah.

— Med proizvajalci strojev in izdelkov za bolnišnico in higieno je razstavljala zanimiva firma DAMBIPRODUKTER AB (Švedska), ki je poleg na novo skonstruiranega stroja za damske vložke prikazala popolnoma avtomatski pakirni stroj za kosovne produkte kot so žepni robčki, serveti, plenice, damski vložki itd.

— ANCILIA B. V. DISPOSABLES (Nizozemska) je prikazala številne izdelke za bolnišnice (kape, maske, vrečke za umivanje itd.) iz vlaknovin različnih kvalitete.

— Tudi firma TAMPELA (Finska) proizvaja zanimivo vlaknovino

(nadaljevanje na 3. strani)

(nadaljevanje z 2. strani)

po kemičnem in termičnem postopku v gramaturi 17 do 100 g/m² ter mokrem postopku iz krajših viskozni vlaken za bolniško uporabo.

- Firma **BENECKE GMBH. J. H.** ima zelo zanimivo kolekcijo vlaknovin izdelanih iz kemičnih in sintetičnih vlaken v gramaturi 20 — 100 g/m², medtem ko proizvaja firma **CHICOPEE B. V.** Nizozemska med ostalimi vlaknovine z zaščitnim imenom **MASSLIN**, ki se uporablja predvsem za namizne prte, serviete in podobne izdelke. Izdelki so enobarvni ali vzorčno tiskani.
 - Svetovno znani proizvajalec **LOHMANN (ZRN)** je poleg številnih nam že poznanih vrst vlaknovin predstavila nov produkt netkanega blaga — **Paradur**. To je iglani flis iz sintetičnih vlaken, ki je dodatno prepojen s kemikalijami (sintetični lateks) — uporablja se predvsem v industriji čevljev in kovčkov.
 - Zanimive produkte so predstavile še firme **FIBER DUK** (Švedska), **BILON OY** (Finska) in **TTV (ZRN)**. Ti produkti so iz vlaknovine v gramaturi 15 — 1000 m/m².
 - Firma **BASF (ZRN)** nam priporoča, da uporabimo pri proizvodnji vlaknovine za plenice hidrofilno vezivo **Acronal 35 D**, ki deluje tudi termoplastično. Za čistilne krpe pa priporočajo **Acronal DS 2014**. Za povečanje trdnosti končnih izdelkov v mokrem naj dodamo 2 — 5% melaminskih smol, čeprav le te dajejo nezaželen učinek. Kot zgoštilno sredstvo priporočajo **laticol D**.
 - Dalj časa smo se zadržali pri firmi **CIAGO B. V.** (Nizozemska), ki jo proizvajalci vlaknovin cenijo kot dobrega proizvajalca vezivnega sredstva.
 - Zanimiv proizvajalec strojev za kalandriranje, platenje in laminiranje **ACUMETER (ZRN)** je predstavil naprave na nanos vročega lepila, ki jih je možno vgraditi v stroje za proizvodnjo vložkov, plenice ter posteljnih in hlačnih predlog.
 - Ustavili smo se tudi pri izdelovalcih lepilnih trakov za hlače plenice. To je pri firmi **3 M** in firmi **FASSON** katere predstavniki so nas povabili tudi na ogled proizvodnje teh trakov v njihovi tovarni v Belgiji.
- Z ozirom, da nameravamo v naslednjih letih investirati v nakup nove linije za izdelavo vlaknovine, ki bi bili od številnih postopkov za nas najbolj primerni: termobonding, printbonding ali pa impregnacija s peno. Za dokončno odločitev pa moramo še proučiti možnosti oskrbe s surovinami ter plasiranje izdelkov na trgu.

Gornik F.

Obisk sejma INTERHOSPITAL

Ogledali smo si sejem Interhospital 81 v Münchenu. Razstavni prostor je obsegal 82.500 m², katerega so uporabili razstavljalci iz Nemčije, Francije, Velike Britanije, USA, Švice, Avstrije, Italije in drugi. Od skupno 150 razstavljalcev jih je 27 prikazovalo izdelke za bolnice na osnovi tekstila. Sem spadajo tako sanitetni izdelki iz gaze in vate, ovoji, obliži, staničevina, kakor tudi izdelki za enkratno uporabo iz netkanega blaga in netkanega plastificiranega blaga.

Z nekaterimi podjetji, ki so razstavljali svoje izdelke, že dalj časa poslovno sodelujemo, tako da smo si lahko ogledali tudi njihov program, njihove izdelke in se pogovorili o nadaljnjem poslovnem sodelovanju. Pokazali so zanimanje za nove izdelke, ki bi jih lahko

dno deluje na kožo. V sredini je blazinica, ki ima zgornjo stran aluminizirano tako, da se ne prime na rano in ugodno vpliva na opekline. Isto podjetje izdeluje tudi ostale obliže, kjer je premaz na luknjičasti, elastični netkani tkanini.

Firma **JOHNSON-JOHNSON** pa ima zelo zanimiv izdelek, ki je izdelan iz posebno pletenega Rayona in omočenega v emulzijo olja in vode — sterilno zapakiranega v vrečko, izdelano iz kaširane alufolije. Omenjeni izdelek se položi na rano in preprečuje sprijemanje obveze z rano.

Firma **KALF** je prikazala rolano vato od najmanjše do največje teže, komprese vseh vrst brez in kontrastno nitko, ovoje iz helanke, očesne komprese, dnevne damske vložke, tupferje v vseh velikostih kakor tudi vatne paličice večjih dimenzij. Pri istem podjetju so imeli tudi slinčke za enkratno uporabo, ki so izdelani iz plastificiranega tissue papirja in na sekalnem nožu izsekani v uporabno obliko. vzdolžno pri straneh je naneseno posebno lepilo, ki pronica skozi pore tissue papirja tako, da se spodnja stran slinčka lahko zavija, lepilo se med seboj zalepi nakar dobimo na dnu vrečko, ki preprečuje, da drsi hrana po slinčku.

Firma **KENDALL** je razstavljala pretežno vrečke, cevke in ostale medicinske pripomočke iz plastike in pa pletene nogavice, ki so jih imenovali **antitrombozne**.

Firma **MÖLNLYCKE** je poleg ostalih higienskih artiklov razstavljala tudi T plenico nove izvedbe in pa hlačke iz helanke in lycra, ki se uporabljajo za fiksiranje plenice. Zelo zanimive pa bi bile takšne hlačke (enostavna izdelava) za žensko higieno.

Zelo zanimivo za madomestilo mavčevih ovojev, gypsone in podobno je prikazala firma **BASF**. Z oblikovano dvojno pletenino vmes napolnjeno z maso, ki se strdi in oblikuje po telesu se odstranijo vse neugodnosti, ki se pojavljajo pri nanašanju mavčevih in ostalih mavčnih ovojev. Te fiksirne opore je možno pri straneh zapreti z zadržko tako, da po potrebi dobimo longeto. Lahko rentgeniziramo telo brez snemanja obloge, na nogah pa lahko zaščitimo s posebno zato izdelano sandalo.

Firma **BDF** je bila prav tako zanimiva, ker je prikazovala različne vrste ovojev, obližev, plastične vrečke in pripomočke za zaščito ran po operacijah ter druge izdelke iz plastike, namenjene potrebam v zdravstvu.

Iz razstavljenih izdelkov na sejmju je viden napredek, ki ga v svetu beležijo v medicini, tako pri

(nadaljevanje na 4. strani)

Novost firme **BASF**

naše podjetje izdelovalo za njih: kompreso za nos, posteljne predloge, plastificirano netkano blago, slinčki za enkratno uporabo in elastične ovoje, izdelane iz helanke. Za izdelavo nekaterih omenjenih izdelkov bi bilo potrebno nekaj investicij, da bi bili lahko izdelani v kvaliteti kot jo kupec zahteva.

Firma **LOHMANN** je prikazovala tudi izdelek, ki je izboljšana verzija našega **TOSAMAPLASTA**. Namesto obliže je lepljivi del izdelan iz luknjičastega netkanega blaga premazanega z lepilom, ki ugo-

(nadaljevanje s 3. strani)

sodobnejših aparataturah, instrumentih, pripomočkih za čiščenje (oblek, instrumentov, prostora in podobno) opremi bolnišnic in ambulant kakor tudi pri vedno bolj izpopolnjenih sanitetnih izdelkih. Menim, da bi bilo potrebno, da se tudi pri nas polaga več pozornosti razvoju, vlaga v izdelke, ki so

perspektivni in intenzivno dela na tem, da gremo čim bolj v korak s proizvajalci sanitetnih materialov za potrebe bolnišnic. Pripominjam pa, da je to delo skupine, ki je sestavljena od različnih strokovnjakov (različno od proizvoda) in ne kot se pri nas zmotno misli, da je to delo enega ali dveh ljudi.

Kamin Pavli

Sejem INTERPACK 81«

Vsaka tri leta se v Düsseldorfu vrši svetovna razstava pakirnih strojev, embalaže in strojev za slaščičarsko industrijo.

Letos je bilo 1300 razstavljalcev. Razstava je bil a v 13 paviljonih, od tega so bili v osmih paviljonih stroji, v dveh pakirna sredstva (embalaža) in v dveh stroji za izdelavo slaščic.

Naša skupina si je najprej ogledala pakirne avtomate za različne izdelke, med njimi smo našli tudi nekaj takih, ki bi bili primerni za pakiranje naših izdelkov. Tak stroji so: za vložke pr. SENNING, stroj firme IPEKA, NORPAK idr. Pri nekaterih od teh je zanimiva predvsem izvedba vrečk. Z zrakom se vračka odpira, ročno ali avtomatsko napolni, potem pa zapre s sponko, zavari ali zlepi. Tudi za pakiranje ovojev so bili razstavljeni posamezni pakirni avtomati (firme SENNING, SEMCA, OPTIMA).

Vsi razstavljeni stroji so tudi obratovali, tako da če bi imeli več časa, bi dobili tudi bolj podrobne informacije. Na sejmu je bilo tudi veliko razstavljalcev iz ZDA. Obiskali smo paviljon firme PRATT in si ogledali njihove stroje.

Proizvajalec strojev PFAFF je razstavljal zlagalni in pakirni avtomat. Od te firme imamo ponudbo

za avtomat za izdelavo kirurških mask.

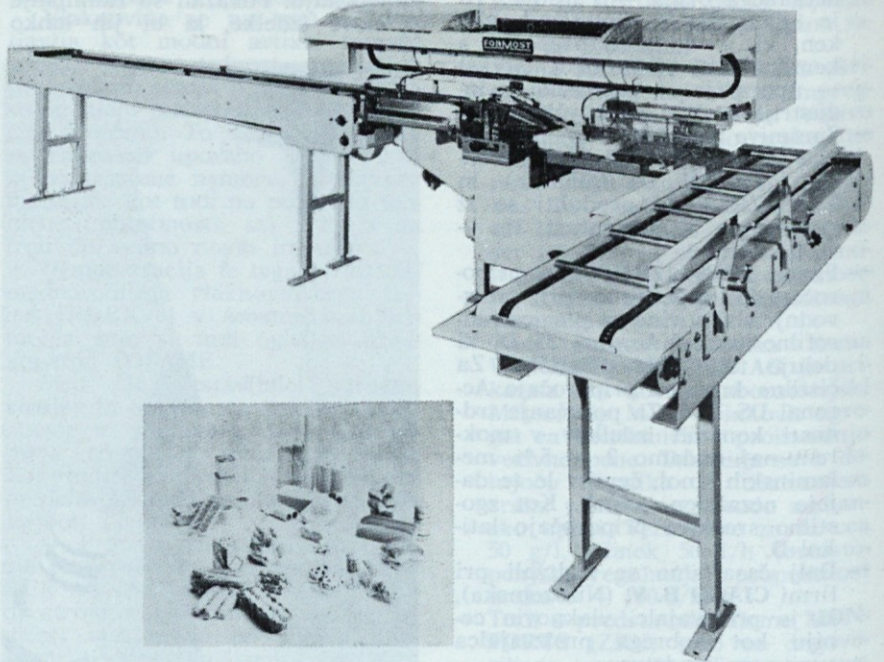
Na sejmu smo videli še različne vrste transportnih naprav (vozičkov, dvigal), tekočih trakov, avtomatov za zapiranje kartonov. Pestra je tudi izbira varilnikov, le-

pihnih naprav, stiskalnic za odpadke in strojev za označevanje.

V razstavni hali, kjer je bila razstavljena embalaža, je bilo opazno, da se zopet nekaj več veljave daje papirnati embalaži, ki jo lahko zopet predelamo in lažje uničimo, kar je z vidika zaščite okolja tudi razumljivo. Izbira embalaže, ki je bila prikazana, pa je bila bolj pestra kot je bil na zadnjem sejmu. Med proizvajalci embalaže je bil tudi naš dobavitelj folije za hlače plenice.

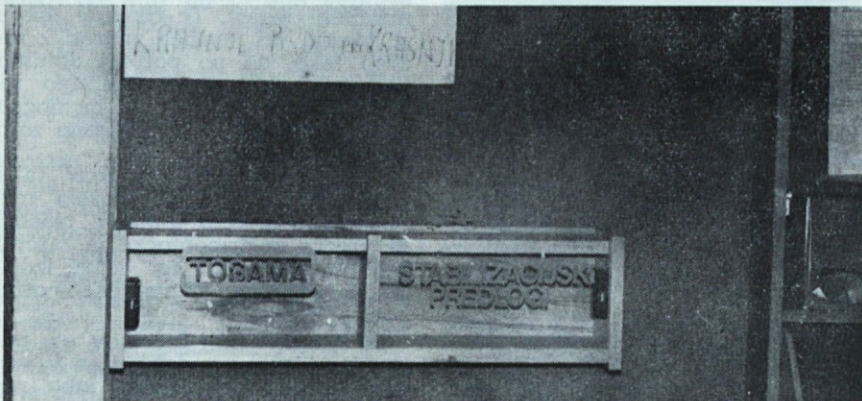
S sejma prinašamo izredne vtise, saj smo si ustvarili predstavo, kako napreduje tehnologija izdelave pakirnih strojev in kakšna embalaža je tista, ki je perspektivna, ekonomična, estetska in primerna tudi z ekološkega vidika.

Helena Breznik, dipl. ing.

Univerzalni pakirni stroj

Stabilizacijski predlogi

Skrinjica za stabilizacijske predloge poleg Tosaminega nabiralnika — na glavni oglasni deski

Komisija za iznajditeljstvo je konec lanskega leta obravnavala med drugim tudi predlog uredniškega odbora TOSAME v zvezi s stabilizacijskimi predlogi. Po razpravi so člani komisije pozdravili predlog — dokončno odločitev o tem pa prepustili skupnemu delavskemu svetu.

SDS je 18. februarja letos sprejel naslednji sklep, ki se nanaša na stabilizacijske predloge:

Sprejme se predlog o nagradi za stabilizacijske predloge v enotni višini 200 din, ki se delavcu izplača na podlagi pismenega predloga.

Predlog nima svojstva inovacije, pomeni pa koristno izboljšavo.

In kateri koristni predlogi naj bi imeli svojstvo stabilizacijskega predloga?

(nadaljevanje na 5. strani)

(nadaljevanje s 4. strani)

Pravilnik o pospeševanju iznajditeljstva v TOSAMI obravnava koristne predloge, ki imajo svojstvo inovacije. Pravilnik določa za vse inovacije enoten sistem ugotavljanja, sprejemanja in tudi nagrajevanja. Koristni predlogi po pravilniku so predvsem tehnične narave, kot sicer velja nasploh za inovacijsko dejavnost. V glavnem je povsod obravnavana od ideje do realizacije in s tem tudi do nagrade sorazmerno zapletena in dolga.

Stabilizacijski predlogi so zato bolj predlogi, ki jih omenjeni akt ne zajema, nanašajo pa se na predlaganje odprave napak, ki jih vsak dan srečujemo pri delu in predlaganje v realizacijo manjših tehničnih izboljšav.

Za predlagane rešitve, ki bodo primerne kot stabilizacijski predlog se ekonomski izračun gospodarske koristi ne bo natančneje ugotavljal, zato bi naj tudi bilo reševanje v zvezi z nagrajevanjem hitrejše in sprotno. Namen stabilizacijskih predlogov je predvsem v tem, da se v okviru prizadevanj za stabilizacijo gospodarstva aktivno vključijo delavci, da direktno s svojimi prispevki vplivajo na zboljšanje načina dela v svojem delovnem okolju. Taki predlogi gotovo ne morejo bistveno vplivati na gospodarejnje, naj bi pa pripomogli, da o smotrnem delu in gospodarjenju razmišlja čim večje število delavcev.

Predlagatelji naj bi stabilizacijske predloge dajali pismeno.

Za zbiranje stabilizacijskih predlogov je pri glavni oglasni deski, pri vratarju, namenjen nabiralnik.

Za pismeni predlog zadostuje kratek opis predlagane rešitve za določeno področje dela, brez dodatnih podatkov, ki so sicer potrebni za inovacijsko izboljšavo. Pismeni predlog naj bo seveda tudi podpisan, ker sicer avtor predloga ne bo znan.

Predlogi, ki se bodo znašli v omenjenem nabiralniku, se bodo obravnavali samo kot stabilizacijski predlogi, ne glede na vsebino ali pomembnost predloga.

Iznajditeljske (inovacijske) predloge še vnaprej kot do zdaj sprejema Komisija za iznajditeljstvo.

Upati je, da bo nabiralnik za stabilizacijske predloge opravičil svojo vlogo, torej da bo zbiral drobne ali pa tudi večje ideje, ki se človeku — ustvarjalcu pri delu vedno porajajo. **FV**

FOTOAMATERJI!

SODELUJTE V AKCIJI

»NAŠ DELAVNIK«!

Več o tem na strani 13 in 14.

Aktualno v Tosami

PREDELAVA ODPADKOV

Pričela se je poizkusna proizvodnja predelave še uporabnih odpadkov, ki nastajajo v našem proizvodnem procesu.

Ti odpadki so naslednji: vsi odpadki izdelkov v mikalnici: hlačne plenice, Mólny plenice, vložki, mrežica, prah, celuloza, tissue papir, ipren; odpadki iz tkalnice ovojev: ovoji, preja; odpadki cigaretne filtrov, odpadki vlaknovinskega oddelka ter odpadki sanitetne in otroške konfekcije.

Teh odpadkov nastaja v naši proizvodnji, odvisno od izbora izdelkov cca 800 — 1000 kg na dan.

Postrojenje predelave odpadkov je priključeno na stroj za izdelavo Mólny plenice I, ki je tudi največji porabnik celuloze, saj porabi 1550 kg celuloze na izmeno.

Prve plenice Mólny smo izdelali iz 2/3 celuloze in 1/3 odpadkov, s

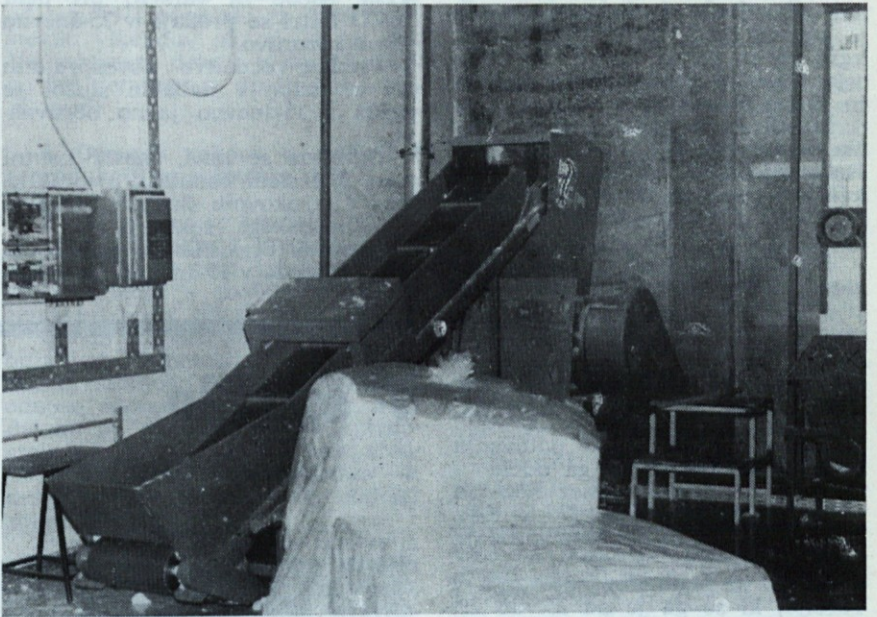
spremembo pogona pa delamo sedaj v mešanici 60 : 40, naša želja pa je, da bi delali mešanico 50 : 50.

Izdelek, ki smo ga testirali v laboratoriju in praktično pri porabniku, je dal dobre rezultate.

Z odpadki, ki smo jih preizkusili ni bilo posebnih težav, razen s cigaretinimi filtri in odpadki vlaknovine, ki bi jih morali še pred dajanjem v mlin razrezati. Pri predelavi pa motijo tudi različni kovinski delci, katere iskarnik kovin registrira, vendar mora delavka kovinski delec poiskati in odstraniti pred ponovnim vklopom postrojenja.

Zato smo dali že pismena obvestila vsem proizvodnim oddelkom, da se je predelava še uporabnih odpadkov pričela, da nam ti odpadki predstavljajo dragoceno surovino in velik prihranek deviznih dinarjev za uvoženo celulozo.

Helena Breznik, dipl. ing.

S sej samoupravnih organov

Delavski svet TOZD Saniteta

Člani delavskega sveta so na svojih sejah sprejeli naslednje sklepe:

— Sprejme se sprememba Akta o organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in odgovornosti v TOZD Saniteta za dela in naloge:

- vzdrževalec strojev I.
- upravljalec impregnirane stroja v vlaknovinskem oddelku.
- Ljubljanski banki se predčasno

izplača investicijski kredit v višini 12.290.172,63 din.

— Sprejme se Aneks k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana banke Občinske zdravstvene skupnosti Domžale za obdobje 1981 — 1985.

Člani delavskega sveta so na zadnji seji potrdili tudi polletno inventurno komisijo, kajti zadnje čase prihaja vedno več reklamacij v zvezi z našim blagom. To komisijo sestavljajo:

(nadaljevanje na 6. strani)

(nadaljevanje s 5. strani)

- Strukelj Marjan
- Kerč Jože
- Pirnat Milena.

Delavski svet DSSS

- Sprejme se **Aneks k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana Občinske zdravstvene skupnosti občine Domžale za obdobje 1981 — 1985.**
- Sprejme se sprememba Akta o organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in odgovornosti v DSSS in sicer za naslednja dela in naloge:
 - vodja avtomatske obdelave podatkov
 - programer.

Gospodarski odbor:

Potrdi se poročilo o poslovnem potovanju na Švedsko in Dansko, ki je trajalo od 17. do 21. 5. 1981 in so se ga udeležili tov. Edvard Peternel, Janez Babnik in Janez Leskovec.

Potrdi se poročilo o obisku sejma »Index 81« v Amsterdamu, ki je potekal od 5. do 9. 5. 1981, udeležili pa so se ga tov. Kralj Antonija, Peterlin Franc, Janez Babnik in Franc Gornik.

Potrdi se poročilo o obisku sejma »Interpack 81«, ki je bil v Dusseldorfu od 18. do 21. 5. 1981, udeležili pa so se ga tov. Helena Breznik, Anzi Friderik, Danica Merkužič in Franc Rožič.

Na osnovi poročil o obiskih sejmov v tujini naj skupine delavcev, ki so bili na sejmih, izdelajo konkretne predloge, kar bi prišlo v poštev pri razvijanju naše nadaljnje proizvodnje, seveda ob upoštevanju naše tehnološke in finančne sposobnosti.

Potrdi se odobritev potovanja na Kitajsko, ki sta se ga udele tov. Franc Cerar in Janez Rozman in je trajalo od 7. do 17. 6. 1981. Namen potovanja je bila prodaja cigaretnih filtrov.

Potrdi se oodbritev potovanja v Turčijo, ki se ga je od 25. do 29. 5. 1981 udeležil tov. Janez Rozman. Namen potovanja je bila licitacija cigaretnih filtrov.

Skupni delavski svet:

Sprejme se predlagano besedilo 4. člana Navodila o izračunavanju osebnih dohodkov v delovni organizaciji Tosama. V Pravilnik o delovnih razmerjih TOZD in DSSS pa se vnese upoštevanje zdravniških priporočil.

Premestitve zaradi izrednih pogojev je že opredeljena v samoupravnem sporazumu o ustvarjanju celotnega prihodka in o skupnih osnovah in merilih za ugotavljanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka, delitev sredstev za osebne dohodke ter sredstev za

skupno porabo.

SDS predlaga strokovnemu kolegiju, da naj na svoji seji obravnava problem inovacijske dejavnosti v naši delovni organizaciji in sprejme ustrezne predloge za čim boljši razvoj le-te po seji pa naj tov. glavni direktor poroča o tem na SDS. Strokovne službe se zadolžijo, da se dopolni Pravilnik o inovacijah.

Sprejme se Pravilnik o varstvu voda, kot ga predlagajo strokovne službe.

Za dobo 4 let se imenuje za vodjo splošno kadrovskega sektorja tov. Franc Anžin, ki izpolnjuje vse predpisane pogoje.

Pristopi se k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi Občinske raziskovalne skupnosti Domžale.

Pristopi se k samoupravnemu sporazumu o razvijanju prostovoljnega dela občine Domžale za obdobje 1981 — 1985. Samoupravni sporazum o praznovanju Novega leta in samoupravni sporazum RTC Velika Planina pa se za letošnje leto zavrmeta.

Predlog o nagrajevanju pooblaščenih oseb za varstvo pri delu TOZD Filtri se predaja v 15-dnevno javno razpravo.

Predlog ocenitve novosprejetih del in nalog v nabavni službi se preda v 15-dnevno javno obravnavo.

Sprejme se novi, enotni kontni plan, kot sledi osnutku, pripravljenem v strokovnih službah finančno računovodskega sektorja.

Osntek Pravilnika o knjigovodstvu se preda v 15-dnevno javno ob-

ravnava, pripombe in dopolnila pa sprejema finančno računovodski sektor 15 dni od dneva, ko je bil osnutek izobešen na oglasnih deskah.

Odobrijo se sredstva za nakup zobniške črpalke za prečrpavanje mazuta, v skupnem znesku 50.395,00 din.

Odobrijo se sredstva za nakup električnega kladiva v končnem znesku 50.310,00 din.

Odobrijo se sredstva v znesku 13.900,00 din za nakup elektronskega računalnika za potrebe komercialnega sektorja, službe Uvoz — izvoz.

Odobrijo se sredstva za nakup brusilnega stroja v končnem znesku 490.000,00 din.

Odobrijo se sredstva v višini 13.925,60 din za nakup zračne pištole za potrebe mizarske delavnice.

Odobrijo se sredstva v znesku 5.500,00 din za nakup elektronskega kalkulatorja za potrebe kontrolno raziskovalnega laboratorija.

Delavski svet TOZD Filtri:

Sprejme se Aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana Občinske zdravstvene skupnosti Domžale za obdobje 1981 — 1985.

Potrdijo se nove cene filtrom in polnilnim vložkom za flomastre, kot jih je povečal »Odbor za cene filter štapiča na svoji seji v Beogradu dne 27. 5. 1981. Cene za filtre veljajo od 1. 6. 1981 dalje, za polnilne vložke za flomastre pa od 15. 5. 1981 dalje. S. Rode

V spomin

Pokopali smo dolgoletnega sodelavca tov. JANKA MIŠA.

Pokojnik je v svojem življenju doživel in preživel strahote druge svetovne vojne. Nekaj let po osvoboditvi se je zaposlil v naši DO kot skladiščnik. To funkcijo je opravljal tudi v vojski, takoj po končani NOB in si tako pridobil ustrezna znanja in kvalifikacijo.

Pri svojem delu je bil vesten in natančen predvsem pa se je odlikoval s svojim spominom v katerem je imel shranjene mnoge podatke in potrebne informacije iz svojega delovnega področja ali pa splošne razgledanosti.

Zaradi zahrbtni bolezni se je moral predčasno invalidsko upokojiti in tudi tu ni mogel dolgo časa uživati sadov svojega dela, kajti v svojem 55-letnem življenju je njegovo srce odpovedalo za vedno.

Pokopali smo ga v številnem spremstvu sovaščanov in prijateljev, ki se ga bodo radi spominjali kot dobrega sodelavca in tovariša, ki je vlagal svoje delo in napore za izgradnjo lepše in boljše prihodnosti.

S sej delegacij

TEMELJNA DELEGACIJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

1. Predlog poslovnika Skupščine občine Domžale

Poslovník ureja način dela Skupščine, njenih zborov in delovnih teles, postopek sprejemanja splošnih aktov, način usklajevanja stališč, delovno področje zborov in drugo.

V začetku obravnava pogoje in način dela delegacij. Kot posebno točko dnevnega reda vsakega zasedanja poslovník navaja predloge in vprašanja delegatov. Vsak delegat ima pravico na zboru zahtevati obvestila in pojasnila. Delegati morajo varovati uradno tajnost, uživajo imuniteto. Delegatu preneha mandat v primerih, ki jih določa zakon.

Naslednje poglavje obravnava zbere in njihovo delovno področje. Zbori med seboj sodelujejo. Pri delu skupščine sodelujejo tudi družbeni sveti. Poslovník vsebuje določbe o prvem zasedanju zbora in o slovesni izjavi predsednikov oz. podpredsednikov skupščine občine, zborov in Izvršnega sveta. V tem delu zasledimo način sklicevanja ter potek zasedanja.

V petem poglavju poslovník obravnava delo in pristojnosti predsednika in podpredsednika Skupščine, predsednikov zborov, predsedstva skupščine in sekretarja skupščine občine. Skupščina občine in zbori imajo svoja delovna telesa za proučevanje posameznih vprašanj in pristojnosti skupščine občine.

Skupščina občine in njeni organi sprejemajo v okviru svoje pristojnosti odloke, družbeni plan, proračun, zaključni račun, deklaracije, resolucije, stališča, priporočila, sklepe in obvezne razlage svojih predpisov. K odloku ali drugemu splošnemu aktu se lahko predlaga amandma. Odlok ali drug splošni akt je sprejet, če ga v eni besedilu sprejmejo pristojni zbori skupščine občine in skupščine SIS, kadar le-te sodelujejo enakovredno s skupščino občine. Iz posebnih razlogov se lahko odredi sprejem odloka ali drugega splošnega akta po hitrem postopku.

Za volitve, imenovanja, razrešitve in odpoklice veljajo zakonske določbe. Sodelovanje skupščine občine z drugimi občinami, s SRS, SFRJ in drugimi organizacijami in skupnostmi se uresničuje v skladu z določili statuta občine, odlokov o delegiranju delegatov v skupščino SRS ter v skladu z določili poslovnika. Skupščina sodeluje tudi z OZD in DPO.

Skupščina za svoje delo sprejme letni program dela, ki mora biti vsklajen s programom skup-

ščine SRS. Delo skupščine občine in njenih organov je javno.

2. Poročilo o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v občini Domžale

Popis prebivalstva je potekal od 1. do 15. 4. 1981, popisovalci pa so z delom na terenu končali 10. 4. 1981.

Skupni stroški popisa znašajo 2.089.184 din. Sredstva so bila ugotovljena in realizirana v republiškem proračunu. Porabljena pa so bila za plačilo dela popisovalcev in inštruktorjev, potne stroške, dnevnice ter za najemnine prostorov, tiskanja in razmnoževanje in druga administrativna dela.

Rezultat popisa je sledeč: Občina Domžale je imela na dan 31. 3. 1981 39.532 prebivalcev, kar je za 7.505 več kot pri zadnjem popisu leta 1971. Gospodinjstev je bilo evidentiranih 11.808, stanovanj pa 11.250. Število stanovanj se je od leta 1971 povečalo za 7.906 enot, število vikendov pa od 24 na 305. Na začasnem delu v tujini je skupno 653 delavcev (z družinskimi člani vred).

3. Osnutek zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu

Z osnutkom se urejajo odnosi pri gospodarjenju z investicijskimi sredstvi ne pa tudi vsi odnosi pri gospodarjenju s sredstvi družbene reprodukcije v celoti.

Glavni cilj zakona je, da s spodbujanjem neposredne ekonomske zainteresiranosti delavcev vzpostavi odnose ekonomske odvisnosti med delom in upravljalškimi dejavnostmi pri gospodarjenju s temi sredstvi in povečanjem dohodka in drugih pravic delavcev na podlagi minulega dela.

Povečanje dohodka se ugotavlja na podlagi elementov, po katerih se odloča o investicijah (naložbah). Delavci v TO z osebnimi izjavljanjem odločijo o naložbi na predlog organa upravljanja v organizaciji.

Skupno gospodarjenje temelji na združevanju dela in sredstev in s tem skupno ustvarjenem dohodku lahko pa v izrednih primerih tudi na kreditni podlagi.

Pravica do dela OD na podlagi minulega dela se uveljavlja na podlagi prispevka, ki ga daje delavec pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi v TO, kjer dela.

Osnutek predvideva tudi združevanje in usposabljanje del sredstev za OD iz minulega dela po načelu vzajemnosti in solidarnosti.

Osnutek je temeljnega značaja, zato daje poudarek samoupravnim sporazumom za urejanje družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov na tem področju.

4. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stanovanjskih razmerjih

Stanovanjsko razmerje nastane, ko imetnik stanovanjske pravice vplača sredstva lastne udeležbe, podpiše izjavo, da bo uporabljal stanovanje v skladu s predpisi in ko se vseli.

Spore v zvezi s stanovanjsko pravico rešujejo sodišča združena-ga dela, za spore v zvezi z oddajanje družbenih hiš in stanovanj, kot posameznih delov stavb v lasti občanov, pa je pristojno redno sodišče.

Osnutek je terminiloško usklajen z Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu. Podaljšan je rok za oddajo odločbe o izpraznitvi nezakonito vseljenega stanovanja od enega do dve leti.

Način in pogoje za oddajanje posameznih prostorov v podnajem podpiše občinska skupščina z odlokom.

5. Osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih

OZD, ki svojih prostorov trajno ne uporabljajo in jih dajejo v najem, morajo le-te prenesti v družbena sredstva OZD, ki v prostorih trajno opravljajo svoje dejavnosti. Odkodnina se določa v skladu z zakonom o razlastitvi in prisilnem prenosu nepremičnin v družbeni lasti.

OZD lahko oddajo svoje poslovne prostore v najem, le če je to v skladu z njihovo dejavnostjo (garažne hiše, javno skladišče), drugače pa le, če prostore iz upravičenih razlogov začasno ne morejo uporabljati.

Delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in sredstvi, ki so kot last občanov, imajo lahko lastninsko pravico na poslovnih prostorih v površini nad 70 m², če je to v skladu z ekonomsko in tehnično naravo dejavnosti. Toliko prostorov ima lahko tudi občan, ki je priglasil obrt pristojnemu občinskemu organu, z delom pa mora pričeti najkasneje v treh letih, ko pridobi prostor. Po preteku 3 let od prenehanja dejavnosti preide poslovna stavba oziroma poslovni prostor v družbeno lastnino, razen če lastnik ne združi lastninske pravice na poslovnih površini do 70 m², če je to mogoče glede na gradbeno zasnovano in funkcionalnost preostalega prostora, ali če preuredi poslovni prostor pod določenimi pogoji v stanovanje.

6. Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov v občini Domžale in ukrepi za varovanje voda

(nadalljevanje na 8. strani)

(nadaljevanje s 7. strani)

Odlok predpisuje, katere dejavnosti in pod katerimi pogoji se lahko vršijo dejavnosti, ki po posameznih varstvenih pasovih različno vplivajo na vodni režim. Vsak poseg v varstveni pas bi lahko vplival na spremembo lastnosti podtalnice. Varstvena območja pa so razdeljena na:

- najnižji varstveni pas z najstrožjim režimom zavarovanja
- ožji varstveni pas s strogim režimom zavarovanja

- širši varstveni pas s sanitarnim režimom zavarovanja
- vplivni varstveni pas z blagim režimom zavarovanja.

7. Odlok o povprečni gradbeni ceni

Povprečna gradbena cena za m² stanovanjske površine v občini Domžale znaša 15.153,50 din, povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč pa 2.247,70 din za m² koristne stanovanjske površine. L. M.

Pogovor s sodelavko Ivanko Ogorevc

V tokratnem pogovoru s sodelavcem sodeluje sodelavka Ivanka OGOREVC, poenterka v oddelku tkalnice ovojev. Ivanka je »Tosamovka od nog do glave«, če tako lahko rečemo tistim, ki so ves delovni čas, katerega imajo vpisane v delovno knjižico, prebili v TOSAMI, posebno še, če upoštevamo, da ta čas ni posebno kratek.

Prvikrat je prišla na delo 2. aprila pred 33 leti, čeprav ob tem ni imela kake posebne želje za delo v tovarni. V šoli si je vedno želela, da bi se izučila za prodajalko in, da bi delala v trgovini.

zorovale delo novink so bile zelo natančne in niso spregledale nobene napake. S časoma se človek navadi na določen način dela in sprva zahtevana natančnost pride v navado. »V konfekciji sem delala zelo rada« pravi Ivanka »in sploh nisem razmišljala o kakem drugačnem delu ali o tem, da bi me mogoče zanimalo delo še v kakem drugem oddelku. Ko je bil pred leti organiziran tečaj za tkalke v Induplati, na katerega so se prijave lahko tudi delavke iz Vira, pa sem se vpisala v tečaj tudi sama. Pri tem tečaju je bil zame najbolj »grozen« zaključek. Ob zaključku tečaja smo imele namreč tudi izpit iz praktičnega dela v tkalnici, kar seveda za tkalke ni bilo posebno težko, medtem ko jaz dotodaj še nisem nikoli zagnala tkalske statve niti delala na njej. No, na koncu koncev se je vse nekako srečno izteklo in uradno sem postala tkalka s spričevalom.«

Opravljen tkalski tečaj je vplival na premestitev Ogorevčeve iz konfekcije v tkalnico ovojev. Tudi dela v tem oddelku, to je dela za stroji, se je navadila.

Po nekaj letih tkanja je Ivanka prevzela novo delo in sicer delo poenterke v tkalnici ovojev. Tako j ostala praktično v istem delovnem okolju, le delovne naloge so se spremenile. Tedaj bi šla tudi kam drugam, vendar kot sama pravi: »Lažje je delati v okolju, ki ti je znano in skupaj z ljudmi s katerimi se poznaš, kot pa vse na novo spoznavati in se prilagajati.« Ko zdaj premišljuje, zakaj si je svoje čase predvsem želela biti trgovka ugotavlja, da verjetno predvsem zaradi tega, ker ji je bil stik z ljudmi vedno pogodu. To veselje do sodelovanja z drugimi, ji je kljub drugače zastavljeni življenjski poti, kot si jo je v otroškem svetu predstavljala, ostalo.

»Vedno rada pomagam sodelavkam in sodelavcem pri njihovih vsakdanjih težavah, seveda v kolikor gre za težave take narave, da se jim v tovarni da od pomoči.«

To veselje do sodelovanja s so-

delavci in skupnega reševanja težav je pripeljalo Ogorevčevu v sindikalno organizacijo. Pred približno 20 leti je začela delati v tovarniškem sindikatu kot tajnica. Volja do dela jo je pripeljala tudi v organe samoupravljanja. Prvi samoupravni organ, v katerega je bila izvoljena, je bil upravni odbor.

Po tej vključitvi v delo sindikalne organizacije in samoupravnih organov je praktično vseskozi anaažirana z delom teh organov.

Ivanka je bila doslej že predsednik poslovnega odbora, odbora za medsebojna razmerja in delavskega sveta.

Ivanka kot amaterska igralka

Glede dela v samoupravnih organih ugotavlja sogovornica: »Najbolj zanimivo delo je bilo v odboru za medsebojna razmerja, ki je imel podobno področje dela kot zdaj odbor za splošne zadeve; in to zaradi tega, ker smo obravnavali zadeve, ki so neposredno zadevale delavca in ne samo številke, katere so kljub pomembnosti precej nekonkretne — pavšalna stvar.«

Nasploh pa je bilo »lušno« na sestankih tistih samoupravnih organov, kjer so ljudje več govorili in kjer so postavili tudi svoje zahteve. Spomnim se posameznih primerov, ko smo (ali pa tudi so) na samoupravnih organih rešili zadeve na način, ki je bil za delavce ugodnejši od predlaganega. Danes se po mnenju sogovornice vse prevečkrat dogaja, da delegati v samoupravnih organih avtomatsko dvignejo

(nadaljevanje na 9. strani)

Ko je Ivanki nekega dne prišel sosed Šlapanec in ji rekel: »V tovarni na Viru rabijo delavce in bi šla lahko vprašat zaradi zaposlitve«, na to sploh ni bila pripravljena. Toda naslednji dan je bila ob 8. pri vratarju. Po ureditvi okoli zaposlitve za Zavodu za zaposlovanje pa se je ob pol desetih že znašla za delovno mizo v konfekciji.

Ogorčena se spominja, da je delala najprej pri blazinicah. Sprva se ji je zdelo delo precej zahtevno in natančno. Delavke, ki so nad-

(nadaljevanje z 8. strani)

roke, ne da bi temeljiteje prehtali predložene rešitve in njeno ustreznost.

Zdaj je Ivanka Ogorevc predsednica IO sindikata v tkalnici in predsednica konference osnovnih organizacij zveze sindikatov v TOSAMI.

Delo predsednice konference je po ugotovitvi Ogorevčeve količinsko najbolj obremenjujoča funkcija, kar jih je dotlej imela.

»Predsednikom samoupravnih organov ali delegacij se gradivo pripravi, medtem ko je pri sindikatu cel kup stvari, ki jih moramo urejati sami«, pravi predsednica, vendar pa dostavlja, da je to zdaj nekoliko bolj urejeno, ko so sprejeta Pravila za delo sindikata, program in finančni plan. S Pravili so natančneje urejene nekatere zadeve, ki so se urejale doslej neenotno in zato pri posameznikih oziroma prizadetih povzročale slabo voljo ter nezadovoljstvo.

»Mi«, pravi Ivanka »ki zdaj delamo v odborih sindikata menimo, da morajo določbe in njihovo striktno izvajanje ostati še naprej ne glede na ljudi, ki bodo zamenjali sedanjo mandatno sestavo. Po mojem mnenju so prejeta Pravila največja stvar, ki smo jo sindikalni delavci dosegli v zdajšnjem mandatu.

Čeprav pri omenjenih rešitvah ne gre za ne vem kako velike zadeve, so vseeno bile lahko za posameznike boleče, s strani kolektivna pa tudi ne najprimernejše. Samo za primer naj povem, da se je dogajalo pred sprejemom Pravil, da upokojenci ni so imeli na pogrebu nobenega obeležja z naše strani, čeprav so bili v času del zelo aktivni delavci.

In kakšna zanimanja in področja ima Ivanka Ogorevc ko se vrne z dela domov?

Svoje čase se je precej dramsko udeleževala. Igrala je v različnih oderskih predstavah od kratkih skečev do ljudskih iger in dram.

Prvo delo v katerem je nastopila je bila igra Žrtve ljubezni. Posebnost v zvezi s to igro je v tem, da jo je skupaj spravil delavec, ki je delal v Tosami pisal pa se je Stegnar. Igro so igrali v okviru gasilskega društva Škocjan.

Dramsko udeleževanje Ogorevčeve je sploh vezano na Škocjan saj je tam tovrstna kulturna dejavnost prisotna že dolgo vrsto let.

Ivanka se svojega dramskega udeleževanja spominja takole: »Veliko lepega se spominjam iz tistih časov, bilo je dosti »heco« najbolj »lušno« pa je bilo to, da smo se z »Mukijem« vozili na gostovanja v okoliške kraje. »Muki« je bil star na pol lesen avto, ki je bil svoje čase v uporabi v TOSAMI, kasneje pa ga je imelo društvo študentskih gasilcev.

V zvezi z igranjem dostavlja Ogorevčeva, da so ljudje v različnih krajih zelo različno razpoloženi do tovrstne poustvarjalnosti.

Zato so najraje hodili igrat v kraje, kjer je bilo hvaležnejše občinstvo. Poleg veselja je igranje dalo Ogorevčevi še nekaj: samozaupanje za nastop in za javni govor. To ji je pri opravljanju funkcij v delovni organizaciji mnogo pomagalo pri vodenju sej in drugih nastopih, ki so s tem povezani. Posebno veselje, ki ga pa Ogorevčeva ni opustila kot igranje, je gojenje cvetja. Njena specialna žilica, kot sama pravi v zvezi s cvetjem, je prestavljanje cvetja. Sama ugotavlja, da se sorazmerno hitro naveliča določene postavitev lončnice in zato postane trdno prepričana, da jo je treba nekoliko drugače razporediti. Vem, da to ni najboljše za cvetje, vendar pa me »žilica« vendar premoti, da se vedno znova lotem premikanja loncev z »rožami« iz enega na drugega, je zaključila tokratni razgovor sogovornica Ivanka Ogorevc.

VF

Upokojenke

Ta mesec se je upokojila tudi naša delavka iz konfekcije **STEFKA PIRC**. V Tosamo je prišla pred dobrimi 34 leti, točneje 21. januarja 1947.

»Z 18. leti sem prišla v Jugoslavijo. Rojena sem bila v Franciji, kjer so živeli moji starši. Ko sem z brati in sestrami prišla v Jugoslavijo, domovino svojih staršev, sem se zaposlila. Mislila sem si — nekaj bom zaslužila, potem pa se bom vmila v Francijo. V Domžalah sem dobila najemniško

stanovanje. Bila sem čisto zgubljenka. V Jugoslaviji doslej še nisem bila, znala sem le nekaj slovenskih besed. Vse mi je bilo tuje. Vendar sem se počasi le privadila. V tovarni sem hitro navezala stike s sodelavkami, pa je šlo. Ko je človek mlad, se že sporazume z drugimi, čeprav govori drug jezik. Kmalu sem že za silo govorila slovensko, zahvaljujoč sodelavkam. Moram pa povedati, da še danes ne govorim popolnoma pravilno.

Res je v Štefkinem govorjenju nekaj posebnega, kar jo dela izredno simpatično. Pripoveduje naprej.

»Kmalu potem, ko sem se zaposlila, sem se tudi poročila. To je bil glavni vzrok, da sem se odlo-

čila ostati v Jugoslaviji. Imela sem hudo domotožje, kajti Francija je bila le moja rodna dežela, tam so bili moji starši, tja so se kasneje, po 7 letih, vrnilo tudi moji bratje in sestre, ki so z menoj prišli v Domžale. Tako sem edina od družine ostala tu, še danes so vsi ostali v Franciji. Veliko, veliko mi je pri prebolevanju ločitve od svojih pomagal mož, za kar se mu še danes hvaležna.

Zdaj pa še nekaj besed o delu v tovarni.

»24 let sem delala v tkalnici na tri izmene. Kot sem že rekla, so mi pri uvajanju v slovenski jezik

(nadaljevanje na 10. strani)

(nadaljevanje s strani 9)

veliko pomagale sodelavke, s katerimi sem se veliko pogovarjala ob malicah. Učile so me tudi peti slovenske narodne pesmi. Odnosi med nami so bili tako prištni, kot si danes že težko zamišljamo. Danes se vsak drži zase, vse se gleda skozi denar. Včasih so osebne probleme reševali skupaj, v času udarniških nismo mislili na denar in ljudje, delavci v tovarni, smo bili kot družina, takrat ti je tovarna pomenila drugi dom. Res, da nas je bilo nekaj čez 200, pa vendar. Danes ne poznam trideset ljudi, v glavnem poznam le stare sodelavke, od mlajših pa tiste, s katerimi sem skupaj v skupini. Odkar sem v tovarni, sem »zamenjala« že tudi veliko direktorjev, kakih šest ali sedem. Prvi direktor je bil Borišek, še dobro se ga spominjam. Po pisarnah pa je bilo v začetku vsega skupaj sedem ljudi.«

Po 24. letih dela v tkalnici je Štefka odšla v konfekcijo in sicer k otroškim hlačkam. Tu je ostala vse do upokojitve.

»Zdaj, ko sem upokojena, bo marsikdo rekel — no, zdaj boš pa počivala. To pa ne! Jaz sem že taka, da ne morem biti brez dela in tudi ne bom. Z mozem namreč gradiva hišo. Tu pa je vedno dosti dela in lahko rečem, da primem za vsako delo. Saj danes je zlata vredna vsaka najmanjša stvar, ki jo narediš sam. Ob hiši bom imela vrt, tako, da bo tudi potem, ko bo zgrajena, dosti dela na vrtu. Upam le, da bom zdrava, doslej sem bila kar v redu. Saj pravijo, da »žleht« kopriiva ne pozebe. No, saj nisem žleht, sem pa odločna. To je tudi pripomoglo k temu, da sva z mozem začela z gradnjo, pa čeprav na stara leta.

Tako je Slovenija postala moja prava domovina. Na vrnitev v Fran-

cijo že zdavnaj ne mislim več. Tudi na obisk svojcev se nisem vračala v Francijo, ker moč ne zna francosko in bi mu bilo zelo mučno. Kljub vsemu mi le on pomeni največ od vseh, saj je bil vedno dober za mano, lahko rečem, da imam, kot pravijo — »zlatega moža«. Ob njem in z njim sem prebolela tegobe domotožja, pomagal pa mi je tudi, da sem vzljubila domovino svojih staršev.«

»Zelo rada sem hodila v službo, le k zdravniku nisem šla rada, vendar je prišel čas, da preneham, pa tudi verjetno ne bi mogla več dolgo delati.«

Tako mi je govorila tov. **ANGELA HRIBAR**, ki se bo te dni starostno upokojila.

Včasih je sužila v Krašnji v gostilni. Nato se je poročila in je morala zaradi otrok ostati doma in skrbeti zanje. Vsi so odšli od doma. Ostala ji je le hčerka in dvanajstletni vnuk, s katerim ima dosti veselja. Pravi, da je zelo priden.

»Hčerka je pletilja in ji bom mogoče malo pomagala pri delu. V najemu ima kos zemlje, kjer gojim zelenjavo in krompir, da mi ni treba kupiti vse drobnarije.«

V Tosamo se je 17 let vozila z avtobusom in nikoli ni pomislila, da bi šla težko od doma kljub slabemu vremenu ali drugim težavam. Ko so jo doletele težke družinske nesreče, ji je marsikdo dejal, da ne bo mogla delati še naprej.

»Toda v delu najdem tolažbo. Če bi bila doma, bi le premišljevala in žalovala. Vse mine in vse je treba preboleti. Sodelavke in sodelavci so mi v teh težkih trenutkih pomagali. Zelo smo se razumeli, mnogokrat nasmejali. Nobe ne stvari nisem gledala z najslabše strani. Tudi stroji in njihov ropot me niso motili. Zato se bom doma

spominjala vsakogar posebej, čeprav še nič ne preišlujem kako se bom počutila, ko bom doma.«

Morda se komu zdi, da je 35 let že cela večnost, posebno tistemu, ki je komaj nastopil službo. Tovarišica **MARA HABJAN** pa pravi, da je hitro minilo. Veliko stvari se raje spominja izpred tridesetih kot pa iz zadnjih let.

»Delala sem 18 let na tri izmene, po potrebi. Nič ni bilo težko, saj si vedel, da moraš. Gospodinjsko delo sem uskladila tako kot druge, ponoči v tovarni, podnevi doma in včasih vmes kakšno urico spanja. S sodelavkami smo delale pri vložarskih in kasneje pri pletilnih strojih, ko so bili ti še v stari konfekciji ali mizarski delavnici. Tam smo imele »en dan življenja«. Tako lepo smo se razumele in držale skupaj in nikjer več ni bilo tako. Spominjam se, da smo morale delati po dvanajst ur, ker je dvakrat nastal požar v konfekciji. Bilo je mrz in smo si kurile s pečico, ki je ostala prižgana in povzročila požar. Vse je bilo treba nadomestiti.

Lepo je bilo, ko smo delale udarniško. Ni bilo treba spraševati katera bo šla. Tekmovale smo med seboj, katera bo naredila več in smo imele od 50 — 80 udarniških ur mesečno. Obdelovale smo najeto polje na ekonomiji v Ihanu. Zelenjava in zrejeni prašiči so bili za našo menzo, nekaj pa za prodajo. Tudi za nočno izmeno so nam pripravljali toplo malico.«

Tov. Mara je bila dve leti sekretar SKOJ-a. Organizirali so delovne akcije, izlete in so gledali večinoma na dolžnosti in manj na pravice. Vsa leta je bila tudi aktivna v samoupravnih organih, delav-

(nadaljevanje na 11. strani)

(nadaljevanje iz 10. strani)

skem svetu, odboru za medsebojna razmerja, sindikatu.

»Na takratnih sestankih smo se dogovorili in določili kdo bo kaj naredil in je tako tudi držalo. Po sestankih smo se v svoji okolici s sodelavkami o vsem pogovorile in jim vse razložile. Danes nihče ne reče. Nekateri si ne upajo, drugi premalo razumejo. Premalo je razlag, prehitro in preveč stvari je treba naenkrat obravnavati. Na oglasnih deskah že prebereš kar je krajših stvari, obširna gradiva pa ostanejo neprebrana.«

Vsa leta je Mara delala z voljo kljub raznim težavam. Največkrat pride do nezadovoljstva zaradi odnosov. Mladi ne razumejo starejših, mi pa ne mladih, premalo so prilagodljivi. Težave in skrbi ter hude besede je treba pozabljati, drugače se ne da delati. Šolati se ni mogla, ker včasih ni bilo teh

možnosti. Le kako naj bi delale le v eni izmeni, da bi popoldne lahko obiskovala šolo. Danes mladi premalo cenijo vse te ugodnosti, katere imajo.

Zadnjih dvanajst let je vodila oddelek izdelave otroških hlačk. V začetku je bilo osem sodelavk, sedaj pa jih je 45. Pa miso težave zaradi večjega števila delavk, ampak zaradi pomanjkanja raznega materiala, prehod iz uvoženega na domače blago in podobno.

»Težko se bo posloviti, ker smo bile toliko let skupaj. Še malo pa me ne skrbi kaj bom delala doma. Pazim na vnuke, za konec tedna pa v planine. Kolikokrat smo morale delati ob sobotah in so odpadli izleti. Sedaj pa komaj čakam, da bom lahko v naravi, kjer je mir.«

Vsem trem želimo predvsem še veliko zdravih let, da bi jih uživale kakor jih najbolj veseli.

»Včasih nismo bili tako samostojni gospodarji kot sedaj. Imeli smo stroge predpostavljene. Danes pa lahko prosiš za drugo delo, če ti eno ne ustreza. Časi so res močno spremenili.«

Draga zdaj dela lepo 4 ure na dan in sicer že dve leti in pol. Do upokojitve pa ima še slabo leto.

— ● —

6. julija je skočila v 50. leto naša sodelavka iz sanitete ROŽIČ ANA. Rojena je bila v Adlešičih. Prva leta po vojni je odelovala v obnovi domov, ker pa v Beli Krajini ni bilo zaslužka, jo je mlada Ančka mahnila v svet s trebuhom za kruhom.

»Ustavila sem se v Zaborštu na neki kmetiji, kjer sem bila za gospodinjsko pomočnico. To je bilo bilo leta 1951. Štiriinpetdesetega v jeseni, 30. oktobra, sem prišla v Vato. Najprej sem bila v tkalnici gaze, kjer sem se en mesec samo učila, potem pa sem nadaljevala delo na stroju v treh izmenah. Delala sem na štirih strojih, kmalu na šestih in potem na osmih. Kar sem bila v tkalnici gaze, sem bila ves čas tkalka. V tkalnici gaze je bilo res »lušno«. Zelo dobro smo se razumeli — tako delavke med sabo, kot z moštri.«

Kadar delo v tkalnici ni bilo možno, to pa je bilo v času redukcije toka, se je Ana selila od enega delovnega mesta do drugega. Tako je delala v konfekciji, mikalnici in tkalnici ovojev.

»Zaradi zastarelosti strojev je bila takratna tkalnica gaze razpuščena. Nekatere delavke so odšle k

(nadaljevanje na 12. strani)

Življenje teče

Jubilejni praznik — 50 let — je te dni praznovala naša sodelavka iz sanitete konfekcije — **PEVEC DRAGA**.

Rojena je bila v Šmarju pri Jelšah. Po smrti očeta se je mama vnovič poročila in družina se je najprej selila v Ljutomer, nato pa v Stahovico pri Kamniku. Draga je v Stahovici delala leto in pol na žagi. Iz zdravstvenih razlogov pa je iskala lažje delo in dr. Pucelj ji je priporočil današnjo TOSAMO. Tako je sem prišla leta 1948. S še štirimi dekletimi — sodelavkami je dobila sobo na Količevem.

»Štiri smo živele v sobici, hranile pa smo se v menzi, ki je bila nasproti tovarne. Takrat je bila še vsa hrana na karte. V menzi smo dobile tri obroke na dan.«

Prva tri leta je delala v konfekciji, naslednja tri pa v kuhinji. »Pomagala sem kuharici v menzi. Po razformiranju kuhinje sem odšla nazaj v konfekcijo. V začetku smo delale večino materiala za vojsko in sicer izdelke za prvo pomoč. Delalo se je vse sobote, velikokrat pa tudi ob nedeljah.

Devet let sem delala samo ponoči, ker sem se poročila in sem imela majhne otroke. Takrat še ni bilo nobenih vrtev in sem si le z nočnim delom pomagala, da sem imela čas za otroke.«

Nekaj časa je delala pri preši, ki je bil v današnji mizarški delavnici. Tu se je delalo predvsem popoldan in ponoči, včasih tudi po dva »šihita«.

»Časi pa so se spreminjali, dobili smo nove stroje in tako sem prišla med išvilje. Delala sem na prvem avtomatu za komprese dimenzij 20 x 20. Tudi tu je bilo potrebno nočno delo, saj je bila potreba po kompresah velika. Ker sem edina delala na tem stroju in če se je zelo mudilo, sem velikokrat delala popolnoma sama iz konfekcije. Po operaciji pa dela na stroju nisem več zmogla, zato sem prosila, da bi šla delat nazaj k mizi.«

Dragi v življenju ni bilo ničesar prihranjenega.

»Nič dobrega nam ni bilo. Doma je bilo težko; ko je umrl oče, sem vzela k sebi mamo, ko pa mi je zbolela še hči, sem vzela tudi malega vnučka, ki ga imam še danes. Oktobra bo star 2 leti.«

Draga je povedala tudi to, da je danes delo v tovarni veliko lažje.

(nadaljevanje iz 11. strani)

filtru, druge v tkalnico ovojev, jaz in še nekaj drugih pa smo odšle v konfekcijo. Tu sem delala pri stroju za obliže virplast. Kmalu pa se me je prijela bolezen in delo ob stroju mi je bilo pretežko. Zazelela sem si stola. Tako sem zaprosila za lažje delovno mesto in postala sem pakirka obližev. Pri obližih sem še danes, če pa ni dela tam, se selim po konfekciji.»

Res je bila Ana v času pogovora pri pakiranju gaze.

»Bolezen me je kar dobro zdelala. Najprej so se začele težave v hrbtenici. Bila sem že na invalidski komisiji, ker bi rada delala samo po štiri ure. Vendar mi komisija tega ni odobrila. Tako sem zelo veliko na bolniški, pa tudi norme ne morem dosegati. To mi je zelo neprijetno, saj bi še kako rada delala tako, kot druge delavke.«

Ana ima tri otroke — dva fanta in deklico.

»Poročila sem se leta 1963. Naslednje leto se nama je rodil prvi sin, čez štiri leta drugi, leta 1976 pa še hči. Ves čas, odkar imam otroke, mi ni bilo treba iskati varstva, ker sva se z možem vseskozi menjala. Ker je mož vratar je bilo včasih zaradi njegovega dela težko z varstvom, vendar sva se vedno nekako uskladila; pa čeprav je včasih drugo delo moralo počakati — posoda, perilo in podobno. Otroci so vendarle prvi.

Z možem sva si tudi zgradila hišo v Zaborštu. Med gradnjo nikoli nisem zaprosila za posojilo, tudi za otroški vrtec nisem prosila — sploh na same prošnje nisem navajena. Zato mi je bilo toliko težje zdaj, ko sem se obračala na vse strani, da bi se lahko invalidsko upokojila.«

Ana je z delom v Tosami zadovoljna in kakor je že povedala, bi zelo rada delala, če bi le zmogla. Povedati pa moramo tudi to, da je Ana ena redkih delavk, ki prostovoljno sodelujejo z majhnimi članki in verzi v naši »Tosami«. Pravi, da jo nekatere delavke dražijo, češ, da ji gre samo neumnost po glavi.

»Rada kaj napišem, saj hec mora biti. Mislim si — saj imamo uredniški odbor, pa naj on odloči, kaj bo objavil. Če bo zanič, bodo pa vrgli v koš.«

Ana kljub zbadljivkam pravi, da ne bo odnehala in da bo še kaj napisala. In prav ima!

— ● —

15. junija pa je praznovala »filitrica« **HROVAT VIDA**. Rojena je bila v Gradišču pri Lukovici. Njen

oče je bil cerkovnik, zato je družina živela zelo skromno. Od osmih otrok je bila Vida najmlajša in medtem, ko so bratje in sestre odhajali od doma, je sama ostala doma, saj staršev ni mogla pustiti samih.

Pri Kocjančiču se je zaposlila s 16. leti. Z njenim zaslužkom je živela tričlanska družina — starši in Vida, kajti v Gradišču so ostali sami trije.

»Prvi dan službe je bilo težko. Mlado dekle, nevajena družbe — imela sem grozno tremo in rešpekt pred starejšimi delavkami. V konfekciji, kjer sem delala, so držale strog red in disciplino. Vendar mladim to ni škodovalo, saj smo se discipline od njih navadile tudi same.

Na tri izmene sem kasneje delala v tkalnici, vendar zaradi otrok, ki so prišli kasneje, nisem več zmogla nočnega dela. Vrnila sem se v konfekcijo. Ko pa se je odprl oddelek filtrov, sem bila med prvimi delavkami. Bila sem navijalka staničevine. Ves čas sem si želela na stroj in kmalu se mi je želja uresničila. Delo na tem stroju res z veseljem upravljam.«

Pogoji dela so se do danes neprimerno izboljšali.

»V oddelku filtrov je bil v začetku strašen prepah, kar se mojim kostem danes že pozna. Zdaj ko so zaprta ena vrata, je veliko boljše.

Tudi medsebojni odnosi so kar v redu. Normalno je, da ne poteka vse gladko. Pride do raznih sporov, vendar se vse že »pogliha«. Nekatere sodelavke so — kako bi rekla — »kritične« in z njimi se hitro »udariš«. Upam, da druge mene nimajo za »kritično«. Do preprirov prihaja zlasti zato, ker v zadnjem času ni dela. Delavke se nerade

menjamo, zlasti mlajšim je težko, ker jim delo na drugih oddelkih ni poznano. Jaz sem še kar navajena, saj sem v konfekciji delala več let, pa tudi delo v mikalnici mi ni tuje.«

Najlepši trenutek v času njene ga dela v Tosami je bil takrat, pravi Vida, ko je dobila stanovanje.

»Bila sem presrečna. Prej sem živela v slabih pogojih, pa tudi da-lež sem imela do tovarne. Zdaj pa živim v Domžalah in sem zelo zadovoljna.«

Vida odhaja v pokoj drugo leto. Pravi, da svojemu oddelku filtrov, ki ji je prirasel k srcu, želi predvsem to, da bi se stanje izboljšalo, tako glede dela, kot prostora.

Vsem trem petdesetletnicam ob njihovem prazniku iskreno čestitamo. LM

Domislice in aforizmi

- Prav ima vselej tisti, ki mu ni treba dokazovati.
- Kdor plitko misli, ne utone.
- V dobi avtomatizacije tudi odnosi med ljudmi ne smejo zadržati kakor škriklav postaran stroj.
- Bolje je, da kakšen dokaz neklo-njenosti prijazno odkloniš, kot da ga v zadregi dopustiš.
- Ko se socializem znebi otroškega vozička, pride ljudstvo do avtomobilov.
- Eksplozija seksa je doslej najglasnejša eksplozija, čeprav je neslišna.
- Upanje je pogosto lovski pes, ki ne najde sledi.
- Obešanje in poroka sta stvar usode.
- Raje imam norost, ki me razveseljuje, kot pa modrost, ki me dolgočasi.
- Zadnji korak razuma je spoznanje, da mnogim stvarjem še ni kos.
- Predlog voditelja je bil tako slab, da sem ga moral podpreti.

Republiška tekstiliada v kegljanju

Kot zmagovalci tekmovanja režijske tekstiliade v kegljanju Ljubljana okolica, smo se udeležili republiškega finančnega tekmovanja, ki je bilo letos organizirano v Ajdovščini.

V finalu je nastopilo osem moških in ženskih ekip in sicer:

MTT Maribor
TEKSTINA Ajdovščina
TEKSTIL Ljubljana
NOVOTEKS Novo mesto
BPT Tržič
KORS Rogaška Slatina
TOPER Celje
TOSAMA Domžale

Naša vrsta je uspešno zastopala delovno organizacijo TOSAMA in dosegla naslednje rezultate:

ženske 100 lučajev

	podrti keglji	doseženo mesto
Štrukelj Minka	419	1.
Hafner Mojca	379	13.
Drčar Marta	374	15.
Kunstelj Darinka	372	16.

V disciplini ženskih dvojic je par Štrukelj — Hafner dosegel prvo mesto s 798 podrtimi keglji, kar je nov rekord kegljišča, par DRČAR — KUNSTELJ pa je s 746 keglji dosegel 6. mesto. Ženska vrsta je dosegla odlično drugo mesto.

V disciplini moških 6 x 200 lučajev pa smo dosegli naslednje rezultate:

	podrti keglji	doseženo mesto
Kerč Janez	756	54.
Prenar Silvo	804	39.
Štrukelj Marjan	812	35.
Kerč Jože	802	40.
Hafner Marjan	846	18.
Štrukelj Zdravko	843	22.
Moške dvojice:		

	podrti keglji	doseženo mesto
Kerč Janez-Prenar S.	1560	18.
Štrukelj M.-Kerč Jože	1614	13.
Hafner M.-Štrukelj Z.	1689	7.

Ekipno smo dosegli v disciplini 6 x 200 lučajev peto mesto. V borbenih igrah pa sedmo mesto.

V mešanih dvojicah pa smo dosegli naslednje rezultate:

	podrti keglji	doseženo mesto
Štrukelj Zdravko — Štrukelj Minka	1261	3.
Hafner Marjan — Hafner Mojca	1225	8.
Štrukelj Marjan — Kunstelj Darinka	1184	16.
Kerč Jože — Drčar Marta	1176	19.

Skupno je vrsta TOSAME dosegla odlično tretje mesto, kar je najboljša uvrstitev TOSAMINIH kegljačev.

HM

Malo za šalo — malo za res

Zdaj to uganko rade bi končale in še piko na i dodale, da pri Ančki bi se posladkale.

A kje bi piko še iskale, da bi ji jubileje zbrale?

Iz Dolenjske na Gorenjsko se je preselila in pri Boštaju nekaj let služila.

V TOSAMI 27 let delovne dobe bo imela, nekaj let v tkalnici, nekaj pa v konfekciji.

Rada bi se upokojila, pa ji komisija ni odobrila.

Tudi v TOSAMI se je oglasila, a takrat nagrade ni obljubila.

Sedaj pa če uganka še ni razvozljana, sladkaj se Ančka ti sama.

Fotoamaterji, pozor!

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je sprejelo pobudo odbora za obveščanje in politično propagando, da uredništvo Delavske enotnosti pod pokroviteljstvom republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in v strokovnem sodelovanju s Foto-kino zvezo Slovenije razpiše natečaj delavske fotografije pod naslovom »Naš delavnik«. Tako bi spodbudili fotografsko ustvarjalnost širokega kroga delovnih ljudi in usmerili njihovo pozornost k upodabljanju in podoživljanju našega vsakdanjika, k delovnemu človeku, delu.

Opredelitev pogojev natečaja

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, Delavska enotnost in Foto-kino zveza Slovenije razpisujejo javni natečaj amaterske delavske fotografije pod naslovom »Naš delavnik«.

Na natečaju lahko sodelujejo vsi člani Zveze sindikatov Slovenije, ki se s fotografijo ne ukvarjajo poklicno, z največ štirimi črno-belimi fotografijami z motiviko našega vsakdanjega dela, ustvarjalnosti in prizadevanj v vseh okoljih, pri čemer gre posebna pozornost človeku. Fotografije ne smejo biti starejše kot dve leti, formata od 18 x 24 do 30 x 40 centimetrov.

(nadaljevanje na 14. strani)

Kegljačice Tosame v vlogi navijačev

(nadaljevanje iz 13. strani)

Natečaj bo trajal do 1. septembra letos, ko bo žirija izbrala najboljše fotografije za:

- razstavo ob III. konferenci Zveze sindikatov Slovenije oziroma ob 10. kongresu ZSS,
 - stenski koledar,
 - objavlanje v Delavski enotnosti in njenih publikacijah.
- V žiriji bodo:
- predstavnik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije
 - predstavnik Delavske enotnosti,
 - dva mojstra fotografije iz Fotokino zveze Slovenije (Kerbler, Smerke),
 - predstavnik Društva novinarjev Slovenije, član sekcije fotoreporterjev.

Vsi udeleženci natečaja oziroma razstave bodo dobili priznanje, razstava bo rangirana v skladu s kriteriji Fotokino zveze Slovenije, najboljše fotografije bodo nagrajene.

Fotografije, ki ne bodo nagrajene ali izbrane za razstavo, stenski koledar in za objavo v DE in njenih publikacijah, bomo po končanem natečaju vrnil. Skupaj s fotografijami pošljite tudi svoje naslove!

Fotografije pošljite na naslov:
Uredništvo Delavske enotnosti,
Ljubljana, Dalmatinova 4

Klub upokojencev

Odbor kluba upokojencev Tosame je imel dne 24. VI. 1981 v prostorih DO Tosama svojo 2. redno sejo s sledečim dnevnim redom:

1. Potrditev zapisnika in realizacija sklepov 1. redne seje odbora, ki je bila 17. 12. 1980.
2. Razprava o tovariškem srečanju upokojencev Tosame v letu 1981.
3. Obravnava osnutka pravilnika o delu in nalogah upokojencev Tosame.
4. Razno.

Ad. 1

— Po prvi točki dnevnega reda je bilo ugotovljeno, da so bili realizirani ali pa so v realizaciji vsi sklepi 1. redne seje odbora.

— Skrb o socialnem in materialnem stanju upokojencev mora biti stalna.

— Vsem nepokretnim upokojencem Tosame je potrebno posvetiti

več pozornosti. V ta namen jih bomo obiskali v mesecu septembru.

— Samoupravni organi DO Tosama so tudi sprejeli sklep, da upokojenci Tosame lahko koristijo počitniške kapacitete na morju in v planinah pod istimi pogoji kakor član DO. Zato pozivamo vse upokojence, ki želijo letovati na morju ali v planinah, da se prijavijo službi za rekreacijo pri splošno kadrovskem sektorju. Vendar moramo biti upokojenci toliko uvidni, da imajo v sezoni prednost aktivni člani DO, upokojenci pa le v kolikor so še proste kapacitete.

— Odbor je tudi z velikim zadovoljstvom sprejel informacijo, da so delavci Tosame in samoupravni organi sprejeli sklep in odobrili potrebna finančna sredstva za tovariško srečanje upokojencev Tosame v mesecu septembru t.l., kakor tudi finančna sredstva enkratne letne nagrade za minulo delo v znesku 2.000.— din na upokojenca.

Ad. 2

Po drugi točki dnevnega reda smo se s predstavniki DO dogovorili, da bo tovariško srečanje v mesecu septembru t.l. v Moravčah v gostišču Kavka. Člani odbora kluba smo bili mnenja, da je ta čas in kraj najbolj primeren, saj se pri Kavki v Moravčah upokojenci prav dobro počutimo.

Odbor je tudi sprejel sklep, da tovariša Slavko Bajec in Jurij Vulkan sodelujeta s predstavniki splošno kadrovskega sektorja v pripravi tovariškega srečanja.

Vabila s točnim datumom in programom tovariškega srečanja bodo vsi upokojenci prejeli pravočasno.

Ad. 3

Po tretji točki dnevnega reda smo obravnavali osnutek pravilnika o delu in nalogah upokojencev Tosame.

Na prvi seji odbora je bil sprejet sklep, da je potrebno do tovariškega srečanja upokojencev v mesecu septembru pripraviti pravilnik o delu in nalogah upokojencev Tosame. Služba pri splošno kadrovskem sektorju je pripravila osnutek, odbor je vsebino napisanega osnutka v celoti sprejel in kot takega bomo tudi predlagali celotnemu zboru upokojencev v razpravo in sprejem na občnem zboru ob priliki tovariškega srečanja v mesecu septembru. Osnutek pravilnika obravnava predvsem kakšen je namen KU, v povezovanju, sodelovanju in zblizovanju vseh upokojencev Tosame z aktivnimi delavci Tosame, kar pomeni obojestransko pomoč v socialnem in materialnem smislu s strani Tosame in pomoč upokojencev v izrednem stanju DO.

Ena od bistvenih nalog KU je, da spremlja socialno materialno stanje svojih članov, da posebno pozornost posveča, zaradi bolezni, svojim nepokretnim članom.

KU se v ta namen povezuje z

druženopolitičnimi organizacijami Tosame zlasti sindikatom ter socialno službo splošno kadrovskega sektorja in drugimi strokovnimi službami.

Član KU je vsak delavec, ki postane v Tosami starostni ali invalidski upokojenec ali upokojenec s polno delovno dobo, ne glede na to, kolikšen del svoje delovne dobe je prebil v Tosami.

KU vsako leto sprejme letni program aktivnosti. S programom aktivnosti se določijo naloge Kluba in sredstva, ki so predvidena za reševanje le-teh. Letni program aktivnosti se predloži v obravnavo Konferenci OOS v Tosami.

Osnutek nadalje obravnava organizacijo kluba, da imamo najmanj enkrat letno skupščino, odbor KU in predsednika. Napisane so tudi naloge in pristojnosti navedenih organov.

Osnutek pravilnika bomo na letni skupščini v celoti prebrali, vsak član KU pa bo lahko dal pripombe in predloge, da bi bil tako še bolj kvaliteten.

Ad. 4

Pod točko razno smo izmenjali razna mišljenja in predloge k popestritvi vzdušja našega tovariškega srečanja, na kar tudi ne smemo pozabiti.

Člani odbora so se tudi zanimali o težavah v proizvodnji in ostalih problemih DO Tosame v sedanjem težkem gospodarskem stanju.

Za odbor KU Slavko Bajec

ZAHVALA

Ob smrti najinega dragega očeta Antona Starbka, se iskreno zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem iz oddelka filtrov in konfekcije I. in II. za venca in denarno pomoč.

Za prejeti denar se lepo zahvaljujeva tudi sindikalni organizaciji.

Majda Kralj
Tinca Starbek

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega moža JANKOTA se zahvaljujem vsem sodelavkam za izrečeno sožalje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo pa dolgujem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka mikalnice in njegovim sodelavcem iz skladišča za darovano cvetje in denarno pomoč.

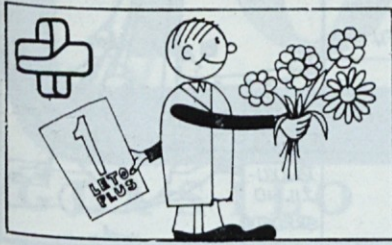
Zahvaljujem se tudi oktetu TO-SAMA.

Se enkrat vsem prisrčna hvala.

Kristina Miš

Osebne vesti

Rojstni dan praznujejo od 12. 7. do 11. 8. 1981

TOZD SANITETA

Mikalnica

2. 8. Balazič Marija, 23. 7. Dimič Ani, 24. 7. Frankovič Zdenka, 19. 7. Llušič Ana, 8. 8. Glavinac Anka, 14. 7. Gerlica Ana, 8. 8. Klarič Iva, 26. 7. Kromar Nevenka, 2. 8. Klopčič Avgust, 5. 8. Mladenović Rozi, 24. 7. Miš Kristina, 23. 7. Nemeč Julijana, 26. 7. Penežič Marija, 18. 7. Prašnikar Ani, 11. 8. Pernuš Janez, 16. 7. Sivavec Ivanka, 30. 7. Vidovič Marija, 21. 7. Zajc Branko

Otroška konfekcija

22. 7. Bunja Milena, 27. 7. Kočar Sonja, 17. 7. Maček Cilka, 4. 8. Mežnar Zlata, 1. 8. Moneta Vilma, 18. 7. Pavlič Dragi, 23. 7. Vidergar Marjan, 7. 8. Zavbi Marinka, 27. 6. Skanja Marija

Sanitetna konfekcija

4. 8. Črnič Marija, 6. 8. Keržan Milena, 2. 8. Kosar Joži, 2. 8. Knez Ani, 3. 8. Mandelj Mimi, 5. 8. Pestotnik Milka, 19. 7. Sušnik Ivanka, 14. 7. Trdina Marija

Tkalnica ovojev

15. 7. Cerar Zalka, 5. 8. Hribar Angela, 13. 7. Pirnat Vinko, 12. 7. Tomažič Vida, 16. 7. Zalokar Ančka, 16. 7. Kovič Marjeta

Pripravjalnica

24. 7. Kos Ani, 23. 7. Peterka Ani

Avtomatska tkalnica

31. 7. Crv Ivanka, 2. 8. Kavka Marija, 7. 8. Rožič Antonija, 7. 8. Rožič Milena

TOZD FILTRI

15. 7. Hribar Ani, 9. 8. Kebert Cveta, 25. 7. Kvas Ani, 3. 8. Marinšek Marija, 29. 7. Poljak Pavla, 30. 7. Prašnikar Marjana, 21. 7. Rožič Ana

DSSS

Pomožni obrati

18. 7. Gaberšek Viktor, 12. 7. Juteršek Dano, 15. 7. Kovač Marjan, 13. 7. Korant Jakob, 11. 8. Skubi Nande

Skupne službe

24. 7. Brnot Irena, 27. 7. Merlin Danica, 10. 8. Mlakar Marjan, dipl. oec., 24. 7. Okorn Peter, 14. 7. Repac Marjana, 8. 8. Štrukelj Marjan, 24. 7. Vodlan Ana

Komerciala

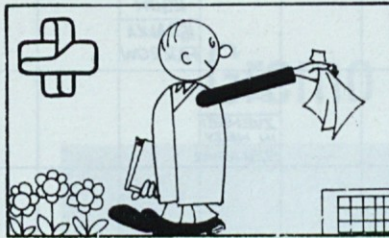
11. 8. Gaberšek Rok, 16. 7. Kos Ivan, 17. 7. Kuzmanovski Vasko, 13. 7. Kocjančič Tomaž, 7. 8. Kolkaj Zdenka, 2. 8. Lavrič Ivan, 17. 7. Pejčič Dragiša, 29. 7. Peterka Marjan, 31. 7. Prelovšek Marija, 1. 8. Stifter Anuška

PRIŠEL V DELOVNO ORGANIZACIJO:

Jasenc Stane — PO

ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE:

Marek Benjamin — sporazumno

RODILI SO SE:

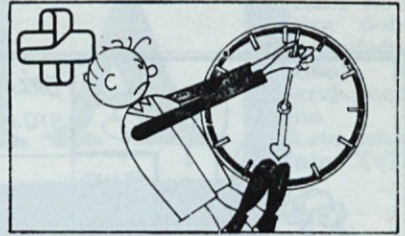
Cerar Tinci — hči
Marolt Marti in Francu — sin

POROČILI SO SE:

Hrovat Vida — JANČAR

ZAMUDNIKI V MESECU JUNIJU 1981

1. BERDAJS Srečo (KS) — 8., 12. in 22. 6. 1981
2. URANKER Franc ml. (TOZD Saniteta — belilnica) — 8. in 22. 6. 1981

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se vsem sodelavcem iz pomožnih obratov iskreno zahvaljujem za finančno pomoč. Ob tej priliki se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji za darovana denarna sredstva.

Hribar Ivanka

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi moje dobre mame, Pavle Jeretina, se vsem sodelavcem in sodelavkam iz oddelka Mikalnice najtopleje zahvaljujem za darovano cvetje, denarna sredstva in vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti. Iskreno se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji za prejeti denar.

Jeretina Franoka

ZAHVALA

Vsem sodelavcem in sodelavkam iz Pripravjalnice se pristrčno zahvaljujem za lepo spominsko darilo, ki sem ga prejela ob mojem odhodu iz delovne organizacije.

Ferlič Cilka

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem, s katerimi smo se dobro razumeli ob odhodu v pokoj, pristrčne pozdrave in hvala za darila.

Vida Kovič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Saniteta se iskreno zahvaljujem za prijateljski obisk in denarno pomoč v času moje bolezni.

Ana Armeni

Nagrada križanka

	DRŽA, STOJA	KOS POHIŠT- VA	OBŽALO- VANJE	PRILEŽ- NICA	KOVINA	UNITED NATIONS	SLAŠČICA	SESTA- VA FILTRA	
	PLANO- TA V JULIJCIH								RAZKU- ŽILNO SREDSTVO
	NDREC, BEBEC								
	OSJE GNEZDO					BILJAR- DNA PALICA			ENOTA ELEK. TOKA
DRŽAV- NI PRAVNIK			BARON LEOPOLD MAKED. JUNAK			PRETNAR			NIKOLČ STEVAN
VRSTA AVTOMO- BILA		LETALO					NEKDAŠ. AMERIS. PREDSER BODEČA ROŽA		
PEVEC ROBIČ			URLIK CELJSKI NEKDAN. ŽIDOV. SKUPNOST		STAR SLOVAN			DAJKO PETER	NATRUJ
JASA V GOZDU					PRETNER EGON IGRALKA FARROW		HITER		
	MARČ- GA			SOPROG ZVENEČI IN NEZV. SOGLASNIK			ŽIDOYSKO ŽENSKO IME		NEMŠKA ANTON MARIA AŠKERC
	SLABA OCENA						AVTOM. OZN. TUNISA		
	IZRAJ V DALMACIJI			SEST. V. V.			VRSTA PŠENI- ČE		

Ime

Priimek

NAGRADE

Za križanko iz 6. številke je pri-
spelo le 39 rešitev. Med izžrebanci
pa so:

1. nagrada — GOTAR Joži — mi-
kalnica
2. nagrada — JUDEŽ Milica —
konfekcija

3. nagrada — LOVŠIN Rozi — mi-
kalnica

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Rešitve nagradne križanke iz te
številke oddajte v nabiralnike do
31. julija 1981.

Izdaja: TOSAMA

Uredniški odbor:

Dušan Borštnar, Marta Drčar,
Olga Jeretina, Vladka Berlec,
Zdenka Kokalj — blagajnik,
Ivanka Ogorevc, Franc Arnuš,
Miha Andrejka, Jože Podpes-
kar, dipl. ing., Marija Prese-
kar — korektor, Tone Stare
— fotograf, Marjana Lubinič
dipl. iur. — glavni urednik.

Naklada: 1.300 izvodov

Tisk: Papirkonfekcija Krško